

Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці II

Ступінь вищої освіти	Перший (бакалаврський)	Форма навчання	Денна / заочна	Навчальний рік/семестр	2021-2022/ III
-----------------------------	-------------------------------	-----------------------	-----------------------	-------------------------------	-----------------------

Силабус

Назва навчальної дисципліни	Облік і аналіз зовнішньоекономічної діяльності	
Кафедра	Обліку і аудиту	
Освітньо-професійна програма	Облік і оподаткування	
Тип дисципліни, кількість кредитів та годин (лекції/практичні/семінарські/ лабораторні заняття/самостійна робота)	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
	Тип дисципліни: <i>вибіркова</i> Кількість кредитів: 4 Лекції: 20 год. Практичні (семінарські) заняття: 10 год. Лабораторні заняття: - Самостійна робота:	Тип дисципліни : <i>вибіркова</i> Кількість кредитів: 4 Лекції: 4 год. Практичні (семінарські) заняття: - Лабораторні заняття: - Самостійна робота: 86 год.
викладач	Шебештень Едіна Гейзівна викладач кафедри обліку і аудиту консультації дні:середа 13:00 email : sebestyen.edina@kmf.org.ua	
Пререквізити навчальної дисципліни	Передумовами для вивчення дисципліни «Облік зовнішньоекономічної діяльності» є поглиблення та конкретизація знань студентів, здобуті в процесі вивчення дисциплін «Економіка підприємства», «Макроекономіка», «Мікроекономіка» , «Бухгалтерський облік». Міждисциплінарні зв'язки : навчальна дисципліна «Облік у малому бізнесі» поглиблює та конкретизує знання студентів, здобуті в процесі вивчення дисциплін «Економіка підприємства», «Мікроекономіка» «Бухгалтерський облік» і тісно пов'язана з навчальною дисципліною «Бухгалтерський облік». Під час вивчення цієї дисципліни студенти вчать застосовувати на практиці теоретичні знання з обліку зовнішньоекономічної діяльності.	
Анотація дисципліни	Навчальна дисципліна «Облік зовнішньоекономічної діяльності» буде корисна майбутнім фахівцям з обліку, аудиту та оподаткування для набуття знань та практичних навичок щодо специфіки бухгалтерського та податкового обліку операцій зовнішньоекономічної діяльності, набуття умінь документального забезпечення та відображення зовнішньоекономічних операцій у системі рахунків бухгалтерського обліку, відображення у фінансовій звітності результатів їх здійснення. Дисципліна дозволяє набути знання з питань обліку найпоширеніших фінансових та господарських операцій, що застосовуються у	

	зовнішньоекономічних відносинах суб'єктів господарювання України з іноземними контрагентами в межах правового поля та на підставі первинних документів. Вивчення теоретичних та практичних особливостей ЗЕД підприємства є підґрунтям для нарощування матеріального та нематеріального капіталу, сприяє приймати виважені управлінські рішення на основі світового досвіду господарювання, що забезпечує розвиток підприємства в умовах ринкових відносин.
Мета	Мета вивчення дисципліни " Облік зовнішньоекономічної діяльності " – отримання знань та практичних навичок щодо специфіки бухгалтерського та податкового обліку операцій при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності суб'єктами господарювання та відображення у фінансовій звітності результатів їх здійснення.
Завдання	Завдання вивчення дисципліни " Облік зовнішньоекономічної діяльності " - опанування методологічних основ та знайомство з нормативною базою стосовно проведення та обліку операцій у зовнішньоекономічній діяльності підприємства; - набуття вміння відображати в обліку комплексу господарських операцій при здійсненні експортних та імпорتنих операцій; - уміння здійснювати нарахування податків і зборів при ввозі товарів на митну територію України та вивозі за межі України та відображати їх нарахування та сплату в обліку підприємства-суб'єкта ЗЕД; - набуття навичок відображати в бухгалтерському та податковому обліку операції з реалізації та і купівлі валюти на Міжбанківському валютному ринку України (МВРУ); - уміти відображати в обліку проведення бартерних і давальницьких операцій у сфері ЗЕД. Предметом навчальної дисципліни " Облік зовнішньоекономічної діяльності " є вивчення курсу студенти мають здійснювати бухгалтерський та податковий облік операцій у сфері зовнішньоекономічної діяльності та відображати у фінансовій звітності їх результати.
Загальні та фахові компетентності	У процесі вивчення дисципліни " Облік зовнішньоекономічної діяльності " у студентів формуються наступні компетентності: загальні системні компетентності: ЗК 1. Здатність вчитися та бути готовим до засвоєння та застосування набутих знань. ЗК 2. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу як інструментарію виявлення проблем та прийняття рішень для їх розв'язання на основі логічних аргументів та перевірених фактів.

	ЗК 3. Здатність працювати самостійно та в команді з урахуванням вимог професійної дисципліни, планування та управління часом. ЗК 6. Здатність бути критичним та самокритичним. фахові (спеціальні) компетентності: ФК 5. Здатність застосування знань права та податкового законодавства в практичній діяльності суб'єктів господарювання. ФК 6. Здатність проводити аналіз господарської діяльності підприємства та фінансовий аналіз з метою прийняття управлінських рішень. ФК 11. Здатність здійснювати контроль дотримання нормативних актів з методології бухгалтерського обліку та системи оподаткування, збереження і ефективного використання ресурсів. ФК 12. Здатність підтримувати належний рівень економічних знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку, застосовувати етичні принципи під час виконання професійних обов'язків.
Очікувані програмні результати навчальної дисципліни	Програмні результати навчання з дисципліни " Облік зовнішньоекономічної діяльності ": ПРН 1. Демонструвати базові знання та розуміння економічних категорій, законів, причинно-наслідкових та функціональних зв'язків, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем. ПРН 2. Знати місце і значення облікової, аналітичної, контрольної, податкової та статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної, економічної і екологічної відповідальності підприємств, установ, організацій. ПРН 8. Обґрунтовувати ефективність прийняття рішення з використанням обліково-аналітичної інформації та розуміти організаційно-економічний механізм управління підприємством. ПРН 10. Визначати напрями підвищення ефективності формування фінансових ресурсів, їх розподілу та контролю використання на рівні держави та підприємств різних організаційно-правових форм власності. ПРН 12. Усвідомлювати особливості функціонування підприємств у сучасних умовах господарювання та демонструвати розуміння його ринкового позиціонування. ПРН 13. Володіти базовими знаннями фундаментальних розділів математики в обсязі, необхідному для застосування економіко-математичних методів у обраній професії. ПРН 14. Демонструвати навички володіння загальнонауковими та спеціальними методами дослідження економічних явищ і процесів на підприємстві.

Основна тематика дисципліни	Змістовий модуль 1. <i>Тема 1.</i> Сутність, види та суб'єкти зовнішньоекономічної діяльності <i>Тема 2.</i> Особливості складання договорів (контрактів) суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності та застосування правил ІНКОТЕРМС <i>Тема 3.</i> Особливості відображення в обліку операцій з іноземною валютою <i>Тема 4.</i> Облік експортних операцій <i>Тема 5.</i> Облік імпорتنих операцій Змістовий модуль 2. <i>Тема 6.</i> Облік зовнішньоекономічних операцій із переробки давальницької сировини <i>Тема 7.</i> Облік зовнішньоекономічних бартерних операцій <i>Тема 8.</i> Особливості обліку інших видів зовнішньоекономічних операцій <i>Тема 9.</i> Облік інвестиційних операцій <i>Тема 10.</i> Облік службових відряджень за кордон <i>Тема 11.</i> Міжнародні розрахунки та їх облік у зовнішньоекономічній діяльності підприємств України
Критерії контролю та оцінювання результатів навчання	<i>Для визначення рівня засвоєння студентами навчального матеріалу з навчальної дисципліни використовуються такі форми контролю знань:</i> 1. Поточний контроль (здійснюється протягом семестру під час проведення лекційних та практичних занять і оцінюється сумою набраних балів): усне опитування, самостійні, контрольні роботи, індивідуальні завдання тощо; 2. Поточний модульний контроль (проводиться після вивчення кожного змістового модуля з урахуванням поточного контролю): модульна контрольна робота; 3. Підсумковий контроль: іспит Деталі критеріїв контролю та оцінювання результатів навчання розкрито в робочій програмі за посиланням: http://okt.kmf.uz.ua/szamvitel/oktat-szamvitel/
Політика навчальної дисципліни	<i>Політика щодо дедлайнів та перескладання:</i> Студент повинен здавати роботи у визначені викладачем терміни. Роботи, що здаються з порушенням термінів без поважних причин оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний). <i>Політика щодо академічної доброчесності:</i> Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Реферати повинні мати коректні текстові посилання на використані джерела. <i>Політика щодо відвідування:</i> Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із вищим керівництвом).

Інша інформація про дисципліну (технічне та програмне забезпечення дисципліни тощо)	У процесі викладання дисципліни передбачено застосування таких основних методів навчання як: 1) Лекція – це основна форма проведення занять, призначених для засвоєння теоретичного матеріалу; систематизований виклад певних наукових або науково-методичних відомостей, ілюстрованих при необхідності засобами наочності або демонстрацією за допомогою презентацій. 2) Практичні заняття – навчальне заняття, під час якого студенти знайомляться з принципом дії та устроєм реальних об'єктів, виконують за певними методиками типові завдання. 3) Самостійна робота студента - є основним способом оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових аудиторних занять. Мета виконання самостійної роботи – поглиблення, узагальнення і закріплення теоретичних знань і практичних умінь. Під час занять використовуються методи навчання за наступними видами: ✓ пояснювально-ілюстративний метод або інформаційно-рецептивний (лекція, дискусія); ✓ наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій); ✓ репродуктивний метод (відтворення матеріалу на практичних заняттях із використанням різноманітних практичних та ситуаційних завдань та форм самоконтролю); ✓ робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, складання реферату); ✓ відео метод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (мультимедійні засоби). А також використовуються метод проблемного викладання, частково-пошуковий метод, з нетрадиційних - активні методи навчання: ділові ігри та дискусійні методи. Також використовується метод аналізу конкретних ситуацій як нетрадиційний метод навчання, якому властиві: наявність складної задачі чи проблеми, формулювання викладачем контрольних запитань з даної проблеми, обговорення можливих варіантів її вирішення. <i>Інструктивно-навчальний матеріал до дисципліни включає:</i> 1. Силабус навчальної дисципліни 2. Нормативна програма 3. Робоча програма 4. Матеріали до лекцій 5. Рекомендована література 6. Презентаційний матеріал до лекцій 7. Методичні вказівки до практичних занять 8. Методичні вказівки до самостійної роботи 9. Методичні вказівки до контрольних робіт 10. Перелік питань на іспит. <i>Навчальний процес потребує використання:</i> комп'ютера, комп'ютерних систем та мереж, мультимедійного обладнання та бібліотечних фондів.
Рекомендовані джерела (основна та	Основна література 1. Закон України від 116.04.91р. №959-12 “Про

**допоміжна
література),
електронні
інформаційні ресурси**

- зовнішньоекономічну діяльність”/
<http://www.rada.gov.ua>
2. Закон України від 19.03.96р. № 93/96- ВР “Про режим іноземного інвестування”/
<http://www.rada.gov.ua>
3. Закон України "Про врегулювання товарообмінних операцій у галузі зовнішньоекономічної діяльності" від 23.12.1998 р. № 351. / <http://www.rada.gov.ua>
4. Митний кодекс України /
<http://www.rada.gov.ua>
5. Положення про порядок та умови торгівлі іноземною валютою , затверджене Постановою Правління Національного банку України від 10.08.2005 р. N281 /
<http://www.rada.gov.ua>
6. Податковий кодекс від 02.12.2010 № 2755-VI
<http://www.rada.gov.ua>
7. П(С)БО №21 “Вплив змін валютних курсів”, затверджене наказом МФУ від
8. 10.08.2000р. №193, зі змінами /
<http://www.rada.gov.ua>
9. Бутинець Ф.Ф. та ін. Облік і аналіз зовнішньоекономічної діяльності .-
10. Житомир: ПП “Рута”, 2001. – 544с.
11. Бутинець Ф.Ф., Жиглей І.В. Облік зовнішньоекономічної діяльності: Підручник для студентів вищих навчальних закладів спеціальності 7.050106 "Облік і аудит" / За ред. проф. Ф.Ф. Бутинця. - 3-тє вид., доп. і перероб. – Житомир: ПП "Рута", 2006. - 388 с.
12. Каленський М.М. Місце і роль митного оподаткування в податковій системі держави / Вісник податкової служби України, 2004, №4, с. 60-64.
13. Карпушенко М.Ю., Гордієнко Н.І, Облік зовнішньоекономічної діяльності: Навч. посібник (для студентів економічних спеціальностей). Х. : Страйд, 2006. - 304 с.
14. Дупай М. М., Денчук П. Н., Питель С. В., Хомин П. Я. Облік та аналіз діяльності підприємств у сфері зовнішньоекономічних відносин. Навч. посібн. для студентів спец “Облік і аудит” – Тернопіль: Астон, 2003. – 200 с.
15. Налоги и бухгалтерский учет
<http://www.factor.kharkov.com>.

Додаткова література

	1. Митний кодекс України від 13.03.12 р. №4495-VI . URL: http://www.zakon.rada.gov.ua 2. Цивільний кодекс України від 16.01.03 р. № 435-IV. . URL: http://www.zakon.rada.gov.ua 3. Господарський кодекс України від 16.01.03 р. № 436-IV. . URL: http://www.zakon.rada.gov.ua 4. Податковий кодекс України від 02.12.2010р. № 2755-IV. . URL: http://www.zakon.rada.gov.ua 5. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.84 р. № 8073-X. . URL: http://www.zakon.rada.gov.ua 6. Кримінальний кодекс України від 05.04.01 р. № 2341-111. . URL: http://www.zakon.rada.gov.ua 7. Кодекс адміністративного судочинства України від 06.07.05 р. № 2747-IV. 8. Декрет КМУ “Про систему валютного регулювання та валютного контролю” від 19.02.93 р. № 15-93. . URL: http://www.zakon.rada.gov.ua 9. Закон України Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 р. За № 996-XIV . URL: http://www.zakon.rada.gov.ua 10. “Інструкція про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті”, затверджена постановою Правління НБУ від 21.01.04 р. № 22. URL: http://www.bank.gov.ua 11. “Інструкція про порядок реєстрації представництв іноземних суб’єктів господарської діяльності в Україні”, затверджена наказом МЗЕЗторгу України від 18.01.96 р. № 30. URL: http://www.kmu.gov.ua 12. Інструкція про службові відрядження у межах України та за кордон. Затверджена наказом МФУ від 10.06.1999 р. URL: http://www.minfin.gov.ua 13. “Інструкція про переміщення валюти України, іноземної валюти, банківських металів, платіжних документів, інших банківських металів і платіжних карток через митний кордон України”, затверджена постановою Правління НБУ від 12.07.2000 р. № 283. URL: http://www.bank.gov.ua 14. “Інструкція про порядок відкриття, використання і закриття рахунків у національній та іноземній валютах”, затверджена постановою Правління НБУ від 12.11.03 р. № 492. URL: http://www.bank.gov.ua 15. Конвенція про позовну давність у міжнародній купівлі-продажу товарів від 14.06.74 р., що набула чинності для України 01.04.94 р. URL: http://www.kmu.gov.ua
--	---

16. Конвенція про договір міжнародної купівлі-продажу товарів від 11.04.80 р., що набула чинності для України 01.02.91 р. URL: <http://www.kmu.gov.ua>

17. Конституція України, прийнята Законом України від 28.06.96 р. № 254/96-ВР.

18. План рахунків та Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій. Затверджений наказом МФУ від 30.11.99р. №291 . URL: <http://www.minfin.gov.ua>

19. Положення про валютний контроль, затверджене постановою Правління НБУ від 08.02.2000 р. № 49. URL: <http://www.bank.gov.ua>

20. Положення про форму зовнішньоекономічних договорів (контрактів), затверджене наказом Мінекономіки та з питань європейської інтеграції України від 06.09.01 р. № 201. URL: <http://www.kmu.gov.ua>

21. Положення про порядок реєстрації та обліку постійних представництв нерезидентів в Україні як платників податку на прибуток, затверджене наказом ДПАУ від 12.08.97 р. № 293. . URL: <http://www.minfin.gov.ua>

22. Положення про порядок здійснення уповноваженими банками операцій за документарними акредитивами у розрахунках за зовнішньоекономічними договорами, затверджене постановою Правління НБУ від 03.12.03 р. № 514. URL: <http://www.bank.gov.ua>

23. Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні, затверджене постановою Правління НБУ від 15.12.04 р. № 637с. [bank.gov.ua](http://www.bank.gov.ua). URL: <http://www.bank.gov.ua>

24. Положення про порядок здійснення банками операцій за гарантіями у національній та іноземній валютах, затверджене постановою Правління НБУ від 15.12.04 р. № 639. URL: <http://www.bank.gov.ua>

25. Положення (стандарти) бухгалтерського обліку в Україні . URL: <http://www.Ligazakon.gov.ua>

Інформаційні ресурси

1. URL: <http://www.zakon.rada.gov.ua> – офіційний сайт Верховної Ради України
2. URL: <http://www.minfin.gov.ua> – офіційний сайт Міністерства фінансів України
3. URL: <http://www.kmu.gov.ua> – офіційний сайт Міністерства економічного розвитку і торгівлі України
4. URL: <http://www.minjust.gov.ua> – офіційний сайт Міністерства юстиції України

	5. URL: http:// www.apu.com.ua – офіційний сайт Аудиторської палати України 6. URL: http://sfs.gov.ua – офіційний сайт Державної фіскальної служби України 7. URL: http://www.pfu.ua – офіційний сайт Пенсійного фонду України 8. URL: http://www.dkrs.gov.ua – офіційний сайт Державної фінансової інспекції України 9. URL: http://www.ck.ukrstat.gov.ua – офіційний сайт Держаного комітету статистики 10. URL: http://www.bank.gov.ua – офіційний сайт Національного банку України 11. URL: http://www.ukr.buhgalter.com.ua - спеціалізований інформаційно-аналітичний ресурс для бухгалтерів, аудиторів 12. URL: http://www.mon.gov.ua - офіційний сайт Міністерства освіти і науки України. 13. URL: http://www.nau.ua - інформаційно-пошукова правова система «Нормативні акти України (НАУ)». 14. http://www.balance.ua - електронна версія газети «Баланс» 15. http://www.vobu.com.ua – електронна версія газети «Все про бухгалтерський облік» 16. http://www.uasaa.org – офіційний сайт асоціації бухгалтерів і аудиторів
--	---